

hvorfor man modsatte sig, var den politiske Betragtning, at Monarchiets Eenhed derved vilde fremmes, den politiske Betragtning, at Ophøret af en Demarcationslinie i Henseende til en vis materiel Interesse vilde meget let ophæve Demarcationslinien mellem de forskellige Statsdele, som paa en vis Maade holdt Monarchiet i affondrede Dele, med andre Ord, det var separatistisk Politisk, det var Slesvigholsteinnismen, som var Aarsag i, at man paa disse Steder modsatte sig denne Tendants, og som uheldigvis blev Aarsag til, at man fra ovenaf troede at burde stille Sagen i Verd og ikke for Diebliffet eller i den Grad, som vilde være nødvendig, og som det Collegium, i hvilket jeg dengang havde den Ære at have Sæde, tilraadede, gribe igjennem med en kraftig Haand. Nu synes Rollerne at være vekslede (Nei!), nu reises der Indvendinger imod dette i og for sig saa nyttige Foretagende herfra, fra Kongerigets Side, medens man forhen fra Kongerigets Side søgte at understøtte denne Sag. Dette er Noget, som jeg ikke skal dable; jeg nævner det kun som et Factum; er det vel begrundet, saa skal jeg respectere det, og er det ikke, saa skal jeg tillade mig at bekæmpe det. Man troede dengang, at Ophævelsen af Toldgrænsen vilde være et Bindemiddel for Monarchiets forskellige Dele, et Modstandsmiddel mod Indflydelse søndensfra, og det troede man under Omstændigheder, som dog vare langt ugunstigere for et saadant Resultat, end de Omstændigheder, som nu ere forhaanden. Monarchiet blev dengang antaget for sine forskellige Landsdele at have en forskjellig Arvegangsorden; heri laa altsaa dog for sig Spiren til, at der kunde stee en Adskillelse mellem Monarchiets Dele, og at Resultatet af det efterstræbte Binde- og Modstandsmiddel af denne Aarsag kunde blive uskikert. Dengang var der mellem Hertugdømmerne Holsteen og Slesvig en Forbindelse, navnlig i Henseende til Toldvæsenet, som de satte megen Pris paa; man skulde altsaa overvinde en væsentlig Modstand, hentet derfra, for at gennemføre Sagen. Dette forholder sig nu ganske anderledes. Man kan nu med en større Lethed og med større Sikkerhed gaae denne Vej, idet man selvfølgelig er forvisset om at møde mindre Modstand

fra hin Side; end da var Tilfældet. Nu forholder det sig saaledes, at det danske Monarchie efter Europas Folket er og altid skal forblive et samlet Monarchie, som ikke skal kunne deles. Dette er tractatmæssig bestemt og er det ærede Thing fuldtvel bekendt. Vi have opnaaet, hvad man dengang ikke ansaae opnaaeligt; skjøndt det ligeledes var Gjenstand for hyppig udtalte Ønsker i de danske Stænder. Hvad Regjeringen dengang arbejdede hen paa, men ikke dengang saa sig istand til at udføre, det er udført, og deri ligger en høist betydelig Garantie for, at det Niemed, som er Gjenstand for det nærværende Lovforslag, kan og vil blive effectiv udført. Imidlertid siger man: uagtet alle disse til dette Niemeds Opnaaelse forebedrede Omstændigheder er dog Faren søndensfra saa stor, at man endnu med Betænkkelighed maa vige tilbage derfor. Denne Fare er i mine Øine ikke saa stor, som den er bleven fremstillet i det ærede Udvalgs Betænkning. Det er sagt i Betænkningen og fremhævet af forskjellige Talere, at Tydskland stræber hen imod Eenhed, at denne Stræben er saa naturlig, saa dybt, saa historisk og saa nationalt begrundet, at den engang i Tiden maa bane sig Vej til Virkelighed, og at, naar den har gjort sig gjældende, derved en Deel af det danske Monarchie vil blive opslugt af denne Eenhed, og at man altsaa bør holde sig vel affondret ogsaa i materiel Henseende fra denne Deel, som staaer denne Fare. Det forekommer mig, at, naar man blot seer hen til de historiske Begivenheder i de senere Aar, saa maa man finde, at den tydske Eenhed har beviist sig selv at være udførlig, og jeg troer, at dette Factum vil findes at have sine historiske Grunde. Naar det er paaberaabt, at Tydskland dog eengang har været et tydsk Rige, at det hellige romerske Rige eengang har været en Eenhed under en stærk ledende Haand, saa kan dette være en Sandhed, uagtet jeg dog ikke indrømmer den hele Sandhed heraf. Jeg har nemlig aldrig kunnet see, at denne ene ledende Haand nogensinde har været stærk, uden under saadanne Omstændigheder, hvor Styrken blev hentet udenfra, f. Ex. under Keiser Carl den Femte fra Spanien og Nederlandene. Men vel synes mig derimod vist, at denne Eenhed er historisk opløst,